

Vnanje države. Bolehnega grofa Arnim-a je pruska vlada — proti zastavi 100.000 tolarjev — iz zapora spustila, ker je preiskava na toliko dognana, da se ne more — Bismarku štrina več zamotati. Prošnjo, da bi se šel v Karlove Vari zdraviti, je pa vlada Arnimu — odrekla, ker je liberalna!

V Vireburgu je bila sodnijska obravnava proti Kullmanu, ki je pred $\frac{1}{4}$ letom po Bismarku ustrelil, pa ga ni do smrti zadel, kakor je želel. Obsojen je na 14 let ječe, in potem še v 10letno zgubo državljanskih pravic in policijsko nadzorstvo. Dosti ima! Najbolj veselo za katoličane je pa to, da tudi najostrejša preiskava po luteranskih sodnikih ni mogla stakniti nikakršne sokrivnje katoličanov ali kat. društev s Kullmanom! Človeče je delalo samo iz sovraštva do Bismarka, preganjalca katoličanov!

Dne 29. okt. se je začel drž. zbor v Berlinu in cesar „belobradec“ je bral prestolni govor, ki ga je Bismark naciiral. Jedro dolgega govora je: Po pruski piščalki mora plesati vsa Nemčija, da celó vsa Evropa! Toraj za vso Nemčijo enako sodnijsko pravo in vojaštvo, pa vse pod pruskim načelnštvom! Povsod se ima tudi deželna bramba po pruskem kopitu urediti. Da se pa poslanci preveč ne prestrašijo, obeta prestolni govor tudi — civilni zakon v srečni Nemčiji. Ob koncu zaročljiva cesar s sabljo, rekoč: „Priateljstvo z vladarji mogočnih držav nam je zastava miru; Nemčija je tudi zadosti močna, da se ustavi natoľcevanju svoje politike, naj že pride od katere stranke si bodi!“ Vse države se toraj po Bismarkovi misli klanjajo pruski politiki; če pa ktera dvomi o pravičnosti te politike, je to le „stranka“, za katero ima Bismark — šibo pripravljeno! Sreča da Bog ne pušča drevesom, in tudi prusko-nemškimi ne v nebo rasti!

Razne stvari.

(*Ljutomerska založnica.*) Z odlokom slavne okrožne sodnije v Celju od 27. okt. t. l. št. 5394 je založniško društvo v Ljutomeru pod firmo: „Okrajna posojilnica v Ljutomeru“ registrirano kot društvo z „neomejeno zavezo“.

(*Ljudska šola*) za Leitersberg in Krčevin pri Mariboru se je dne 3. nov. z božjo službo začela. To je zdaj šola za same slovenske okoličane, ker je predmestna mladež v mestno nemško šolo povzeta. Prvosednik kr. šol. sveta omenjene ljudske šole je g. dr. Radaj, šolski ogleda g. učitelj Miklošič, v šol. svetu je tudi vrli narodni posestnik in župan g. Dovnik, potem ravnatelj šole in g. kateket. Ker je toraj šol. svet po večini naroden, je upati, da ne bo edina nemščina v šoli se šopirila in pedagogika — po glavi plesala.

(*Kolek pri časopisih*) znaša za l. 1875 po državnemu proračunu 814.000 gld. Po tem, koliko

ga dajo posamesne dežele, vidi se tudi stan časopisja v njih. Dolenje-Avstrijsko daje 577.000 fl., gorenje-Avstrijsko 15.000, Solnograško 3000, Tirolsko in Predarlško 9000, Štajersko 40.000, Koroško 1000, Kranjsko 3000, Istrijsko 12.000, Dalmacija 1300, Česko 108.000, Moravsko 20.000, Šlezko 1600, Gališko 23.000, Bukovina samo 100 gld. — Zastran Kranjskega so „Novice“ neko mikavno skrivnost na dan spravile. Zračunile so namreč, da bi morali sami slovenski časniki plačati nad 4000 gld. na leto kolkovine. Ker je toraj za Kranjsko samo 3000 gld. v računu, menjka še celó pri slovenskih listih 1000 goldin., uradna „laibaherica“ itak kolkovine ne plačuje, pa prost je tudi liberalni „Tagblatt“, ki bi sam moral vsaj 1500 gld. na leto plačevati. „Dispositions-fond“ — pravijo „Novice“ — „ima različne poti, po katerih lahko v Ljubljano hodi“. Fein! —

(*Počasen Lembržan.*) Na dopis v „Gosp.“ od 24. sept. odgovarja brž ko ne učitelj sam v „Nar.“ dne 31. okt. ter sam sebi podkaja, g. kateketa pa ovaja, češ, da je zato proti šoli v Lembrgu, ker bi se rad truda znebil, krš. nauka v L. učiti hoditi. — Dopisnik v „Nar.“ ima kosmate ušesa ali pa kalne oči, ker je celó spregledal, kar je dopisnik v „Gosp.“ trdil. Trdil je, da se od g. kateketa ne more tirjati, da bi zastonj hodil v L., kder je šole toliko treba bilo kot petega kolesa na vozu. Kaj briga liberalnega učitelja, ki se v „Nar.“ umiva, češ, da ni nikdar govoril zoper krščanski nauk, ali imajo ljudje strošek za eno ali dve šoli!

(*Celjski požigalec še živi.*) Na praznik vseh Svetnikov ob 7. uri zvečer je zgorel veliki kozolec g. Karola Zime, st. pod sv. Jožefom z več 100 centi krme, in trdi se, da je bil gotovo po hudobiji zažgan.

(*Novo ležišče premoga*) so našli v varaždinskem županiji v daljavi kakih 6 milj od štajerske meje pri Rogatcu do Drenovca. Premog je po preiskavi rudarskega svetovalca, g. viteza K. Hauera na Dunaju, eden najboljših, ki so dozdej znani, in kakor se kaže, ga je tako obilo, da se bo kopanje prav splačalo.

(*Spremembe v lavantinski škofiji.*) Č. g. Ivan Nep. Simonič je imenovan za župnika v š. Janžu na dravsk. polji, č. g. Ivan Sparhakl za namestnika v š. Ožbaldu.

Poslano.

Po priporočanju „Slov. Gosp.“ *) so se rodoljubi vdeležili vstanovljenja „banke Slovenije“, ter so vzeli delnice, na katere bo zdaj treba 15% doplačati. Ker so pa mnogi zastran tega v zadregi

*) Priporočali smo jo, ker smo bili in smo še prepričani o veliki vrednosti denarnih zavodov, v domovini, v kateri se žalibog tuji zavodi pasejo ter nam denar iz domovine nosijo. Vredn.

in ne vedó, kaj bi storili, zato prosim, da slavno vredništvo „Slov. Gospodarja“ blagovoli na te le vprašanja odgovoriti:

1. Kdaj doteče obrok ali čas, v katerem se ima doplačilo storiti, da delnica ne zapadejo?*)

2. Kakošne nasledke bo imelo, če se do odločenega obroka doplačilo ne odraja? Ali je potem delnica popolnoma brez vrednosti in delničar tudi vse odgovornosti odvezan?**)

3. Ne bi li mogoče bilo, da se banka „Slovenija“ z drugo banko fuzionira, preden obrok za doplačevanje delnice preteče, ker bi potem marsikteri rajši doplačal? ***)

Eden delničar v imenu mnogih.

*) V povabilu, katero je delničarjem (ali vsakemu, ne vemo) opravični svet banke dne 28. avg. t. l. razposlal, se naroča, da se naj polovica ali 15 gld. na akcijo do 20. septb., polovica pa do 20. decembra 1874 vplača. — V dunajskem listu „Vatd.“ šte. 275. od 7. okt. smo pa našli naznanilo: „Zavarovalna banka „Slovenija“ v Ljubljani naznanja, da pridejo akcije, na ktere se prvo doplačilo 20 gld. (?) položilo ni, po preteklem 15. novembru ob veljavo.“ — Nam se poslednje naznanilo poslalo ni in brali ga tudi nismo v nijednem slov. časopisu.

Vredn.

**) Nasledek je ta, da po §. 7. bankinih pravil delničar, ki ne doplača, tudi to zgubi, kar je prvokrat vplačal, da toraj nja medčasni list nijedne vrednosti več nema. — Odgovornost delničarjev prestane le tedaj, ako društvo obstaja ali se v drugem društvu zatopi (fuzionira). Če pa ni ne eno ne drugo, marveč banka likvidira, niso akcijonarji prosti, marveč se jim uradno naloži, koliko mora vsak doplačati, da imajo zavarovani zastavo.

Vredn.

***) Prvič ni to tako hitro mogoče, drugič bi se pa vendar drznili dvomiti, da bi potem delničarji rajši doplačevali. Doplačajmo rajši zdaj, ko je društvo v domačih rokah, da bo zamoglo samostalno obstati! Gospodom, ki so zdaj v opravičnem svetu in v ravnateljstvu, smemo zaupati, da previdno, trezno in varno ravnaajo. V „Slovenec“ razglašenih je do črke P 235 delničarjev, ki so se odločili za doplačilo. Vseh delničarjev bilo je do meseca maja 1873 kakih 986. Od teh jih je že precej odmrlo; drugi in sicer ravno taki, ki imajo večje število delnic, se dozda niso oglašili, nekteri zmed njih doplačati ne morejo. Po tem takem ne bo polovica delničarjev doplačala. Kaj da misli v tem slučaju opravični svet storiti, nam ni znano.

Vredn.

Tržna cena pretekli teden	V Mariboru		V Ptuj		V Celju		V Vrtačinu	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Pšenice vagan	4	70	4	60	4	60	4	40
Rži	3	60	3	40	4	—	3	—
Ječmena	3	60	3	—	2	80	2	70
Ovsa	2	30	1	90	2	30	1	90
Turšice (koruze) vagan .	3	60	3	—	3	50	2	60
Ajde	3	50	2	45	3	20	1	90
Prosa	3	80	3	—	3	20	—	—
Krompirja	1	90	1	60	2	—	1	50
Sena cent .	1	80	2	—	1	20	1	10
Slame (v šopkih) . . .	1	40	1	60	—	80	—	—
„ za steljo	—	80	1	—	—	40	—	—
Govedine funt	—	28	—	28	—	28	—	22
Teletine	—	32	—	30	—	30	—	24
Svinjetine	—	34	—	30	—	30	—	34
Slanine	—	34	—	38	—	48	—	28

Loterijne številke:

V Gradcu 31. oktobra 1874: 7 88 83 5 44
Prihodnje srečkanje: 14. novembra.

Vinska dražba.

12. novembra ob 10. uri se bode 24 polovnjakov cerkvenega vina od sv. Barbare in sv. Martina pri sv. Barbari blizu Vurberga prodajalo.

Vinska dražba.

Na Martinovo, 11. novemb. okoli 10. ure se bo v Š. Marjetski cerkveni kleti na Nebovi pri sv. Petru več polovnjakov letošnjega, prav dobrega vina s posodo vred dražbeno prodajalo.

Sv. Marjeta pri Pesnici 2. novemb. 1874.

Cerkv. predstojništvo.

Vinska dražba.

Na Ptujski gori se bo v ponedeljek 9. nov. t. l. predpoldne

kakih 17 štartinov

izvrstnega, do 28. okt. nabranega cerkvenega in župniškega vina z imenitnih vrhov: sv. Barbare v Halozah, Domajne, Rodnega in š. Janskega vrha, proti gotovemu denarju po dražbi prodajalo.

Na Ptujski gori (Maria Neustift bei Pettau)

dne 2. nov. 1874.

Cerkveno predstojništvo.

Dražba cerkvenega vina.

V ponedeljek 9. novembra t. l. se bo v Lembahu ob 10. uri predpoldne 60 veder letošnjega vina, ki je bilo med 26. in 30. oktobrom brano, s posodo vred po dražbi prodajalo.

Cerkveno predstojništvo v Lembahu.

Prodaja cerkvenega vina

pri sv. Petru blizu Maribora.

V ponedeljek 9. novembra predpoldne se bo 30 polovnjakov letošnjega, pozno branega vina s posodo vred po dražbi prodalo.

Marko Glaser, čast. kanonik.

Ravnokar so na svetlo prišle 1—2

(v osmem natisu)

Dekliške bukve

od rajnega Jožefa Rozmana, konjiškega nadžupnika.

Dobivajo se po prejšnji ceni v Ljubljani pri M. Gerberju, v Celji pri J. Šmidu in v Konjicah pri J. Vohu, farnem namestniku.

1—2

Pri g. Anton Novaku,

bukvovezu v Mariboru

in čč. oo. Franciškanih v Mariboru se dobijo lističi za bratovščino živega roženkranca.